

Onderwerp Update lokale steunmaatregelen coronacrisis
- wensen en bedenkingen tot 15 juli 2020

Steller P. Scholtens

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 91 16 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk

Datum 24 juni 2020 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

De coronacrisis heeft gevolgen voor instellingen en inwoners in de gemeente Groningen. We hebben hierdoor vele verzoeken voor steun binnen gekregen. De afgelopen tijd zijn er meerdere steunmaatregelen getroffen als gevolg van de coronacrisis. Naast de steunmaatregelen door de rijksoverheid heeft ook de gemeente zelf diverse maatregelen getroffen. In deze brief gaan we in op de huidige stand van zaken. Daarbij geven we aan wat we tot nu toe hebben gedaan, wat we nu doen en wat we voornemens zijn te gaan doen.

We hebben als college een intern afwegingskader opgesteld. Dit kader geeft aan op welke wijze we omgaan met deze steunaanvragen. Verderop in de brief wordt dit verder toegelicht.

Ten aanzien van de steunmaatregelen voor cultuur ontvangt u een afzonderlijk raadsvoorstel en voor een steunverzoek vanuit Euroborg NV een afzonderlijke raadsbrief.

We vragen de raad om wensen en bedenkingen uit te spreken over het hele pakket aan steunmaatregelen. Gezien de verwachting dat externe partijen in de zomermaanden het effect van de coronacrisis gaan merken, verzoeken wij u uw wensen en bedenkingen voor 15 juli 2020 (schriftelijk) kenbaar te maken.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Lokale steunmaatregelen

Op 24 maart 2020 heeft het college tien lokale maatregelen genomen om ondernemers, instellingen en werkenden zonder vast dienstverband te ondersteunen. Hierover is de raad geïnformeerd in een brief van 25 maart 2020.

De tien lokale maatregelen die de gemeente heeft genomen in het kader van de coronacrisis zijn als volgt;

1. Uitstel van belastingen voor ondernemers;
2. Betalingen aan derden versnellen;
3. Richtlijn over afhandelen opdrachten voor zelfstandigen en flexwerkers;
4. Uitstel van betaling huur voor partijen in gemeentelijk vastgoed;
5. Bevoorschotten van subsidie bij organisaties in liquiditeitsproblemen;
6. Aanpassen prestatie-eisen bij gesubsidieerde organisaties;
7. Terugbetalen van leges voor afgelaste evenementen;
8. Tijdelijk verruimen van venstertijden voor bevoorrading binnenstad;
9. Budget van € 250 duizend beschikbaar stellen om nieuwe verdienmodellen, initiatieven en noodmaatregelen mogelijk te maken;
10. Appèl op externe partijen en consumenten om onze lokale middenstand te ondersteunen;

Van een aantal maatregelen zal verderop in deze brief de huidige status worden vermeld.

Naast de tien lokale steunmaatregelen zijn er intussen nog een aantal aanvullende maatregelen getroffen. Dit betreffen met name maatregelen op sociaal terrein:

- Het huren van een extra boot voor de opvang van asielzoekers;
- Maaltijdvoorzieningen in het Feithuis;
- Beschikbaar stellen van pc's aan minima;
- Ondersteuning van sexwerkers;
- Extra locaties voor opvang dak- en thuislozen.

Landelijke steunmaatregelen

Vanuit de rijksoverheid zijn er meerdere steunmaatregelen getroffen. Hierbij gaat het om een eerste pakket van maatregelen en bevoorschotting. Op 28 mei 2020 is hiervoor € 566 miljoen beschikbaar gesteld. In een eerder stadium was al € 116 miljoen (met name voor huur sportaccommodaties) beschikbaar gesteld. Momenteel is nog niet bekend welk deel van deze bedragen naar de gemeente Groningen gaat. In het kort gaat het om onderstaande maatregelen:

- Sport: Compensatie inkomstenderving kwijtschelden huur aan sportverenigingen;
- WMO: Compensatie inkomstenderving eigen bijdrage Wmo;
- Kinderopvang: Vergoeden eigen bijdrage van ouders die gebruik maken van de gemeentelijke regelingen: peutersaanbod, SMI en Voorschoolse Educatie (VE);
- TOZO: Vergoeden uitvoeringskosten Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers;

- Bijstand: Handhaven maandelijkse betalingen bijstand aan gemeenten op het niveau van het voorlopig vastgesteld budget en in september het macrobudget 2020 nader bezien, waarbij rekening zal worden gehouden met de actuele conjuncturele situatie;
- Toeristenbelasting: Voor gedeelde toeristenbelasting op grond van de geraamde gedeelde inkomsten in deze periode;
- Parkeren: Voor gedeelde opbrengsten parkeerbelasting en parkeerinkomsten op grond van de geraamde gedeelde inkomsten in deze periode;
- Continuïteit zorg, uitstel noodzakelijke zorg en meerkosten Jeugdwet en Wmo 2015;
- Kinderopvang: Noodopvang kinderen met ouders cruciaal beroep;
- Sociale Werkbedrijven: Ter compensatie van een deel van de loonkosten;
- Cultuur: Lokale culturele voorzieningen: o.a. bibliotheken, muziekscholen, musea, stadsschouwburgen, filmhuizen.

Afwegingskader steunmaatregelen

Het college is de afgelopen tijd reeds vanuit diverse publieke en private organisaties gevraagd om het verlenen van steun. Onze inzichten in de daadwerkelijke economische impact worden in de loop der tijd scherper en ook begint het duidelijker te worden welke steun het Rijk wel en niet verleent. Als college hebben we daarom een intern afwegingskader opgesteld dat ons ondersteunt om deze verzoeken passend te behandelen, zie bijlage.

In het kader zijn 11 uitgangspunten opgenomen voor het verlenen van steun. Deze uitgangspunten hebben betrekking op de functie van betreffende organisatie, het gebied waarin de organisatie opereert, de activiteiten die worden uitgevoerd en de vraag of de steun niet strijdig is met wet- en regelgeving.

De afweging kent daarna 4 fases die trechteren richting besluitvorming:

1. Politieke / maatschappelijke toets;
2. Toets op toekomstvastheid en potentie qua continuïteit;
3. Financiële toets;
4. Keuze voor het instrument.

Stand van zaken inzet van de tien lokale steunmaatregelen

Van de lokale maatregelen schetsen we hieronder de huidige stand van zaken.

Uitstel van belastingen voor ondernemers (lokale maatregel 1.)

De inning van de logiesbelasting is uitgesteld tot september 2020. De kwijtschelding van precario terrassen is hieronder opgenomen.

Het meewerken aan uitstel van betaling/coulance op invordering leidt tot een stijging van het debiteurensaldo. We zien de snelheid van betalen bij een aantal debiteuren afnemen. Tot op heden hebben we 60 debiteuren (bedrijven en particulieren) met een vorderingsbedrag van in totaal € 636 duizend die een factuur open hebben staan als gevolg van COVID-19. Dit betreft niet alleen belastingen, maar bijvoorbeeld ook onbetaalde facturen.

Uitstel betaling huur voor partijen in gemeentelijk vastgoed (lokale maatregel 4.)

Op 24 maart 2020 heeft het college besloten om onder voorwaarden uitstel van betaling van huur te verlenen voor een periode van maximaal 3 maanden. Per saldo zijn er momenteel circa 25 partijen (exclusief sport050 en verbonden partijen) die een beroep hebben gedaan op deze mogelijkheid. Een aantal partijen heeft ook verzocht om kwijtschelding van de huur. De maatregel voorziet echter alleen in uitstel van betaling. Het is nog onvoldoende helder in hoeverre huurders hierdoor daadwerkelijk in de problemen komen. Wij zullen de periode waarin uitstel van betaling wordt verleend met drie maanden verlengen tot 1 september 2020.

Bevoorschotten van subsidies bij organisaties in liquiditeitsproblemen (lokale maatregel 5.)

Tot nu toe hebben 20 instellingen gebruikgemaakt van deze regeling.

Aanpassen prestatie-eisen bij gesubsidieerde organisaties (lokale maatregel 6.)

Veel instellingen kunnen de geplande activiteiten niet uitvoeren. Een groot deel van deze instellingen hebben in de afgelopen tijd alternatieve activiteiten ontwikkeld om toch bij te dragen aan de maatschappelijke effecten die de gemeente beoogt. De verwachting is dat ook in 2021 niet alle beoogde activiteiten uitgevoerd kunnen worden binnen de beperkingen van de COVID-19 maatregelen. Hierover gaan we met de instellingen in gesprek naar aanleiding van hun aanvraag 2021, die we in het najaar met hen bespreken.

Terugbetalen leges afgelaste evenementen (lokale maatregel 7.)

Voor afgelaste evenementen tot 1 juni, die niet worden verplaatst naar een latere datum, betaalt de gemeente de reeds betaalde leges terug. Dit zijn de kosten voor het in behandeling nemen van de aanvraag voor een evenementenvergunning en de kosten voor (tap)onthefingen. Aangezien er tot 1 september geen evenementen mogen worden gehouden, verlengen we de periode waarover de leges rondom evenementen terug kunnen worden betaald tot 1 september 2020. Het verzoek tot terugbetaling van leges en kosten voor onthefingen kan ingediend worden tot en met 31 december 2020. Voor de periode van 1 april 2020 tot 31 augustus 2020 is inmiddels een bedrag van

circa € 10.000 terugbetaald. We verwachten dat het totaal bedrag uitkomt op circa €20.000. In 2020 verwachten we in totaal €100.000 minder legesinkomsten voor evenementen.

Budget voor nieuwe verdienmodellen, initiatieven en noodmaatregelen (lokale maatregel 9.)

Sinds de invoering van het Budget Nieuwe Verdienmodellen zijn ongeveer dertig voorstellen ingediend met het verzoek voor financiële ondersteuning. Hiervan zijn vier voorstellen daadwerkelijk financieel ondersteund. Van het totale budget van € 250 duizend is hierdoor € 121,5 duizend ingezet voor deze initiatieven.

Een aantal ingediende voorstellen zijn dan wel niet financieel ondersteund uit het Budget Nieuwe Verdienmodellen, maar wel op andere manieren vooruit geholpen. Zo hebben we meerdere initiatieven ondersteund met publiciteit door ze te verbinden aan Marketing Groningen en de Groninger Internet Courant. Ook hebben we verschillende ondernemers die hulp nodig hebben met het professionaliseren dan wel opstarten van hun website verbonden aan de Werkplaats Online Ondernemen. Studenten werken daar samen met de ondernemers aan het upgraden van hun websites en apps. Tevens ondersteunen we ondernemers in het aanvragen van Tozo-regelingen.

Sport

Op 12 mei 2020 heeft het college besloten om de huur van de sportaccommodaties aan sportverenigingen over de periode van 1 maart tot 1 juni 2020 niet te factureren. Ter dekking van het verlies aan inkomsten is een bijdrage ter hoogte van € 539 duizend aangevraagd bij het Rijk voor de compensatie van deze huurderving. Intussen is bekend dat landelijk € 90 miljoen hiervoor beschikbaar is. Het is nog niet bekend welk deel hier ten gunste van de gemeente Groningen komt.

Wat gaan we nu doen?

Precario terrassen

Het college heeft besloten om horeca ondernemers tegemoet te komen door een korting te verlenen op de aanslag precariobelasting 2019 (deze wordt in 2020 opgelegd en dient in 2020 te worden betaald) voor het niet kunnen gebruiken van terrassen voor de periode maart tot aan 1 juni. Het financiële effect hiervan bedraagt circa € 100.000.

Cultuur

De coronamaatregelen hebben voor de Groningse cultuursector grote gevolgen door verlies van onder andere entreegelden, horeca-, verkoop- en verhuurinkomsten met een geschatte schade tot 1 juli van € 3,5 miljoen. In het afzonderlijke raadsvoorstel 'Steunpakket COVID-19 Cultuur' wordt voorgesteld een steunpakket voor de culturele sector in te zetten.

Euroborg

FC Groningen heeft als huurder van vastgoed van Euroborg NV aangegeven in financiële problemen terecht te zijn gekomen ten gevolge van de Covid-19

pandemie en daarop getroffen preventieve maatregelen door de Rijksoverheid. Daarom heeft FC Groningen een verzoek gedaan tot uitstel van betaling aan Euroborg NV. Wij zijn 100% aandeelhouder van Euroborg N.V. en hebben tevens een lening bij Euroborg N.V. uitstaan. Euroborg N.V. heeft, i.v.m. het uitstel van huurbetaling door FC Groningen, verzocht om de rente en aflossing op te schorten die verschuldigd is aan de gemeente. In een afzonderlijke brief aan de raad 'Euroborg NV en financiële beheersingsmaatregelen' bent u hierover geïnformeerd.

Wat gaan we nog doen?

De effecten van de coronacrisis duren nog voort en daarom onderzoeken we:

- Maatwerkafspraken voor verzoeken tot kwijtschelding van betaling of verzoeken tot huurverlaging door huurders van gemeentelijk vastgoed;
- Maatregelen t.a.v. de toeristenbelasting. Hier zullen we de Rijkscompensatie bij betrekken.

Tot slot kijken we in de komende periode naar de positie van onze verbonden partijen en andere organisaties als gevolg van de maatregelen rond COVID-19. Bijzondere aandacht verdient de positie van MartiniPlaza. Door de beperkingen vanwege de coronamaatregelen wordt een negatief resultaat verwacht voor 2020. Als aandeelhouder volgen we deze ontwikkelingen nauwgezet en bekijken we hoe de continuïteit van MartiniPlaza kan worden vormgegeven.

Financieel effect

Voor de financiële effecten als gevolg van de ingezette maatregelen gebruiken we waar mogelijk de nog te ontvangen compensatie van het rijk. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de verdeling van de compensatie vanuit het Rijk over de gemeenten nog niet bekend is. Daarnaast spannen we ons in om de financiële effecten binnen de bestaande budgetten op te vangen. Mocht de dekking niet lukken op voorgenoemde wijze, dan wordt een afzonderlijk dekkingsvoorstel voorgelegd (zoals de cofinanciering steunpakket cultuur) of wordt het nadeel meegenomen in de gemeenterekening 2020 (precario terrassen en evenementen).

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda